

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 2Nt/17/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4424010252
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Cviková
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2024:4424010252.1

Uznesenie

Okresný súd Nové Zámky, konajúci samosudkyňou JUDr. Dianou Cvikovou, v trestnej veci odsúdeného A. B., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona, o návrhu odsúdeného na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia, v Nových Zámkoch dňa 11.06.2024, takto

rozhodol:

Podľa § 446 odsek 1 Trestného poriadku s poukazom na § 406 odsek 2 Trestného poriadku sa návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. D., trvale bytom E. E. XXX, t.č. vo výkone trestu odňatia slobody F. G. H. H. - B., na zmenu spôsobu výkonu ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou, uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2T/52/2021 z 21.10.2021, právoplatným dňa 21.10.2021, na formu ambulantnú zamieta, pretože nie sú splnené podmienky podľa § 74 odsek 1 veta tretia Trestného zákona.

odôvodnenie:

Trestným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2T/52/2021 z 21.10.2021, právoplatným dňa 21.10.2021, bol obvinený A. B. uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona. Za to mu bol uložený trest odňatia slobody 6 mesiacov so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a ochranné protitoxikomanické liečenie ústavné.

Odsúdený A. B. podal dňa 06.05.2024 na Okresnom súde Nové Zámky návrh na zmenu spôsobu výkonu uloženého ochranného liečenia s tým, že samotný výkon trestu vo výmere 20 mesiacov je podľa neho dostatočne dlhý na abstinenciu a po výkone trestu odňatia slobody chce pokračovať v ambulantnej liečbe, ktorú absolvoval už pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody.

Vzhľadom na skutočnosť, že napriek nariadeniu výkonu uloženého ochranného liečenia sa s jeho výkonom dosiaľ nezačalo, Okresný súd Nové Zámky je podľa § 406 odsek 2 Trestného poriadku príslušným na rozhodnutie o podanom návrhu odsúdeného.

Súd sa v konaní o podanom návrhu na zmenu spôsobu výkonu uloženého ochranného liečenia oboznámil s odpisom z registra trestov, výpisom z evidencie priestupkov odsúdeného, spismi Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 2T/52/2021, 2T/126/2010, 0T/86/2022 a 1Nt/25/2022 a ďalšími listinnými dôkazmi a zistil nasledovné skutočnosti:

Zo spisu Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 2T/52/2021 súd zistil, že u odsúdeného bol výkon uloženého ochranného liečenia protitoxikomanického ústavnou formou nariadený už dňa 26.01.2022 v Psychiatrickej nemocnici Hronovce, pričom odsúdený ho podľa oznámenia zdravotníckeho zariadenia z 20.06.2022 nenastúpil v určenom termíne napriek tomu, že jedenkrát aj prevzal zásielku s obsahom určeného termínu jej nástupu. Aktuálne je výkon ochranného liečenia u odsúdený nariadený v ÚVTOS

Banská Bystrica, avšak s jeho výkonom začaté dosiaľ nebolo z kapacitných možností ÚVV a ÚVTOS Leopoldov, v ktorom je odsúdený na nástup ochranného liečenia nahlásený.

Zo spisu Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 2T/52/2021 tiež vyplýva, že odsúdený sa prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona dopustil dňa 18.07.2021 pod vplyvom alkoholu a iných návykových látok, pričom znaleckým posudkom znalca MUDr. Jána Bernáta č. 84/2021 z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, bola u neho diagnostikovaná plne rozvinutá závislosť na viacerých psychoaktívnych látkach s konštatovaním jeho nebezpečnosti na slobode v prípade užívania návykových látok a bolo znalcom odporučené uloženie ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou.

Zo spisu Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 2T/126/2010 bolo zistené, že odsúdenému bolo v minulosti už rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky tejto spisovej značky z 19.08.2010 v súvislosti s uznaním viny z prečinu krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno a), odsek 3 písmeno b) Trestného zákona a iné uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou, s ktorého výkonom sa začalo až dňa 17.03.2022 v Ambulancii medicíny drogových závislostí FNsP Nové Zámky a to z dôvodu, že odsúdený sa nedostavoval na začatie s výkonom ochranného liečenia v predchádzajúcich zdravotníckych zariadeniach, ktorých výber bol prispôsobovaný neustále sa meniacemu miestu bydliska odsúdeného. Z poslednej správy zdravotníckeho zariadenia na výkon ochranného liečenia, obsiahnutého v spise, a to z 13.10.2022, vyplýva, že odsúdený po začatí ochranného liečenia bol na kontrole iba dvakrát, liečbu prerušil, naposledy bol na kontrole dňa 15.08.2022 a napriek opakovaným písomným predvolaniam kontroly neabsolvoval.

Z odpisu z registra trestov odsúdeného vyplýva, že tento sa po vykonaní trestu odňatia slobody, uloženého mu vo veci Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. XX/XX/XXXX, t.j. po 18.01.2022, opätovne dopustil trestných činov pod vplyvom alkoholu.

Trestným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 0T/86/2022 z 02.09.2022, právoplatným dňa 02.09.2022, bol totiž odsúdený uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 1 Trestného zákona (dňa 02.09.2022 viedol osobné motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu – dychovou skúškou nameraných 0,69 mg/l alkoholu), za čo mu bol uložený trest odňatia slobody 8 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu s probačným dohľadom na skúšobnú dobu 2 roky za súčasného uloženia zákazu požívať alkohol a iné návykové látky a tiež aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 3 roky.

Odsúdený však porušil podmienky probačného dohľadu už dňa 23.10.2022, kedy požil alkohol a dychovou skúškou, ktorú u neho vykonalo OO PZ Senica, mu bolo v dychu nameraných 0,59 mg/l alkoholu. Následne bola u odsúdeného vykonaná ďalšia dychová skúška s pozitívnym výsledkom na alkohol, a to dňa 17.7.2023 v hodnote 0,84 mg/l.

Uznesením Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 0T/86/2022 z 09.08.2023, právoplatným dňa 09.08.2023, bolo následne rozhodnuté, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia s probačným dohľadom neosvedčil a pôvodne podmienenčne mu odložený trest odňatia slobody vykoná. Odsúdený výkon trestu odňatia slobody nastúpil dňa 11.09.2023.

Výrok o treste vyššie citovaného trestného rozkazu Okresného súdu Nové Zámky bol zrušený rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku sp.zn. 18T/5/2023 z 02.10.2023, právoplatným dňa 02.10.2023, ktorým bol odsúdený uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona a prečinu výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona (skutok zo dňa 17.04.2022) a bol mu uložený súhrnný trest odňatia slobody 20 mesiacov so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 3 roky. Odsúdený pritom vo svojom výsluchu na verejnom zasadnutí vo veci Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 0T/86/2022 dňa 09.08.2022 uviedol, že aj v čase tohto skutku bol pod vplyvom alkoholu.

Odsúdený tak aktuálne uložený súhrnný trest odňatia slobody vykonáva od 11.09.2023.

Zo spisu Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 1Nt/25/2022 súd zistil, že odsúdený už v minulosti, a to dňa 12.09.2022, podal návrh na zmenu spôsobu výkonu ochranného protitoxikomanického liečenia z ústavnej na ambulantnú formu, ktorý neskôr zobral späť.

V označenej veci bol zabezpečený znalecký posudok znalca MUDr. Jána Bernáta z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria z 15.06.2023 a dodatok k nemu z 15.12.2023, pričom v čase podania

dotatku k znaleckému posudku sa odsúdený nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody. Z konečných záverov znaleckého posudku vtedy vyplynulo, že odsúdený naďalej trpí závislosťou od viacerých psychoaktívnych látok, pričom uvedená porucha sa nachádzala vo fáze defenciou vynútenej abstinencie a preto prebieha pod obrazom plného duševného zdravia. Znalec zmenu formy uloženého ochranného liečenia z ústavne na ambulantnú formu neodporučil.

Podľa § 74 odsek 1 veta prvá, druhá, tretia Trestného zákona ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnených prípadoch aj naopak.

Z vyššie citovaného ustanovenia Trestného zákona vyplýva, že ochranné liečenie môže prebiehať nielen ústavou, ale aj ambulantnou formou, a to za podmienky, že povaha choroby a liečebné možnosti odôvodňujú predpoklad splnenia účelu ochranného liečenia. Účelom ochranného liečenia je pritom ochrana spoločnosti výlučne prostriedkami špeciálnej prevencie a pomoci osobám postihnutým duševnou poruchou a dĺžka jeho trvania ako aj spôsob jeho výkonu sa podriaďuje jeho špeciálnemu preventívnemu pôsobeniu a je závislá od výsledku vykonaného opatrenia. Trestný zákon síce pripúšťa zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia aj z ústavnej na ambulantnú, avšak iba za predpokladu, že vo vzťahu k povahe choroby a liečebným možnostiam došlo k takým pozitívnym zmenám oproti stavu, kedy bola nariadená ústavná forma ochranného liečenia, že možno predpokladať, že účel liečenia sa dosiahne aj ambulantným spôsobom jeho výkonu. Z uvedeného je zrejmé, že konanie o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia podľa § 446 Trestného poriadku nemôže mať a nemá charakter púhej revízie predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia o uložení ochranného liečenia v niektorej z dvoch možných foriem jej výkonu, a to výlučne na základe názoru osoby, povinnej ho absolvovať alebo jej nesúhlasným postojom s právoplatne určenou formou ochranného liečenia, ale hmotnoprávnym predpokladom na také rozhodnutie je zmena podmienok podľa § 74 odsek 1 veta tretia Trestného zákona, t.j. zmena v povahe choroby a v liečebných možnostiach, ktoré pôvodne indikovali uloženie ústavnej formy ochranného liečenia. Účelom ochranného liečenia je totiž tak, ako je vyššie uvedené, nielen špeciálny preventívny účinok vo vzťahu k osobe páchatela, ale aj zaistenie ochrany spoločnosti týmto osobitým spôsobom. Z hľadiska vyhodnotenia, či uložené ochranné liečenie je na mieste vykonať v ústavnej forme alebo nie, je preto irelevantný výlučne vlastný úsudok osoby, ktorej bolo uložené.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že odsúdený A. B. podal návrh na zmenu spôsobu výkonu uloženého mu ochranného liečenia z ústavnej na ambulantnú formu v podstate s odôvodnením, že ústavnú formu liečenia nepovažuje za nevyhnutnú s poukazom na dĺžku doby, po ktorú sa kontinuálne toho času nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Odsúdený pritom v podanom návrhu nedôvodil žiadnou zmenou povahy svojej závislosti na viacerých psychoaktívnych látkach ako ani zmenou v liečebných možnostiach tohto u neho diagnostikovaného ochorenia. Pokiaľ odsúdený poukazoval na jeho abstinenciu vo výkone trestu odňatia slobody, tento stav abstinencie nie je výsledkom vôľovej regulácie v užívaní návykových látok odsúdeným, ale výsledkom štátneho donucovacieho opatrenia – obmedzenia osobnej slobody odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody a teda stavom vynútenej abstinencie, ktorý nie je liečbou. Odsúdený síce v podanom návrhu deklaroval vôľu pokračovať v ambulantnej forme liečenia, ktoré absolvoval pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody, súd však s poukazom na vyššie opísanú genézu doterajšieho prístupu odsúdeného k výkonu tohto v minulosti mu už uloženého ochranného liečenia dospel k záveru, že jeho výkon reálne ani neprebíhal, nakoľko odsúdený sa kontroly zúčastnil iba dvakrát a následne so zdravotníckym zariadením nespolupracoval. Navyiac je zrejmé, že v tomto čase odsúdený ani nedodržiaval liečebný režim (ktorého nevyhnutou súčasťou v prípade takého liečenia je abstinencia od návykových látok), keďže sa dňa 02.09.2023 dopustil trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 1 Trestného zákona a tiež dňa 17.04.2022 prečinov pod vplyvom alkoholu, z ktorých spáchania bol uznaný vinným rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku. Ako vyplýva z oboznámeného dokazovania, odsúdený nebol schopný vôľovej abstinencie ani počas výkonu probačného dohľadu, uloženého mu vo veci Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. OT/86/2022, keď mu bol uložený zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok ako špecifická podmienka jeho podmieneného odsúdenia. Opakované požitie alkoholu odsúdeným

v rámci uloženého probačného dohľadu bolo pritom tiež dôvodom na nariadenie výkonu pôvodne odsúdenému v označenej trestnej veci podmiennečne odloženého trestu odňatia slobody. Uvedené zistenia pritom plne korešpondujú so závermi naposledy podaného znaleckého posudku znalca I. H. v súvislosti s predchádzajúcim odsúdeným podaným návrhom na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia, ktorý konštatoval už v čase výkonu trestu odňatia slobody odsúdeným naďalej trvajúce dôvody na absolvovanie uloženého ochranného liečenia odsúdeným v ústavnej forme a kedy tento zmenu formy ochranného liečenia na ambulantnú ani neodporučil. Z vykonaného dokazovania preto súd nielenže nemal preukázanú žiadnu zmenu povahy u odsúdeného konštatovanej závislosti na viacerých psychoaktívnych látkach, ale ani zmenu jej liečebných možností u tohto konkrétneho odsúdeného, ktoré by odôvodňovali záver, že na dosiahnutie účelu ochranného protitoxikomanického liečenia (§ 31 odsek 3, § 35 a § 74 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona) u neho postačuje iba ambulantná forma jeho výkonu, ale naopak, aj vzhľadom na odsúdeným v minulosti opakovane páchanej trestnej činnosti pod vplyvom takých látok, dokonca aj v čase, hoc sporadicky, absolvovaného ambulantného ochranného liečenia, mal zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia z ústavnej na ambulantnú formu za vylúčenú.

S poukazom na hore uvedené zistenia súd návrh odsúdeného na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia zamietol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť na súde, proti uzneseniu ktorého sťažnosť smeruje a to do 3 pracovných dní od oznámenia uznesenia. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.